

PATVIRTINTA
Kretingos r. Vydmantų gimnazijos
direktoriaus
2025 m. sausio 2 d įsakymu Nr. V-6

**KRETINGOS R. VYDMANTŲ GIMNAZIJOS
POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKymo NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS
MOKINIAMS TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Tvarka (toliau – Tvarka) parengta vadovaujantis Rekomendacijomis dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams, kurioms pritarta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-1268 „Dėl pritarimo rekomendacijoms dėl poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams“.

2. Tvarka yra siekiama padėti Kretingos r. Vydmantų gimnazijos (toliau – gimnazijos) darbuotojams veiksmingai reaguoti į kraštutinius mokinių netinkamo elgesio atvejus bei iškilusią grėsmę, siekiant užtikrinti gimnazijos bendruomenės narių ir (ar) kitų asmenų fizinį ir psichologinį saugumą.

3. Tvarka nustato galimas taikyti poveikio priemones netinkamai besielgiantiems mokiniams, taip pat pagrindines šių priemonių taikymo mokykloje sąlygas.

4. Tvarkoje vartojamos sąvokos:

Draudžiami daiktai – bet kokie daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių apyvarta uždrausta arba ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų ar kitų teisės aktų saugumo, sveikatos apsaugos ir kitais visuomenės poreikiais, taip pat kiti gimnazijoje draudžiami turėti daiktai (reikmenys), gaminiai ar medžiagos, kurių sąrašas nurodomas gimnazijos Mokinių elgesio taisyklėse.

Netinkamas mokinio elgesys – mokinio elgesys, keliantis realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, taip pat pasikartojantis, tyčinis, agresyvus, įžūlus, griaunantis ugdymosi procesą, pažeidžiantis kitų asmenų garbę ir orumą bei psichologinį ir fizinį saugumą mokinio elgesys.

Poveikio priemonė – gimnazijos darbuotojo veiksmai, kuriais siekiama nutraukti ar sustabdyti netinkamą mokinio elgesį bei atkurti psichologiškai ir fiziškai saugią ir savitarpio pagarba grįstą ugdymosi aplinką.

Pagrįsti fiziniai veiksmai – su fiziniu kontaktu susiję gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu, kurių gali būti imamasi siekiant nutraukti mokinio elgesį, keliantį realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, psichologiniam ar fiziniam saugumui arba turtui, arba užkirsti jam kelią.

Ugdymosi vietos pakeitimas – laikinas mokinio atskyrimas nuo kitų mokinių, tęsiant mokinio ugdymąsi kitoje gimnazijos patalpoje arba teikiant mokiniui reikiamą švietimo pagalbą.

5. Kitos tvarkoje vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme (Žin., 1991, Nr. 23-593; 2011, Nr. 38-1804), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatyme (Žin., 1996, Nr. 33-807) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

6. Sprendžiant mokinio elgesio problemas bei taikant poveikio priemones vadovaujamosi Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija (Žin., 1995, Nr. 60-1501), Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu (Žin., 2007, Nr. 80-3214; 2010, Nr. 157-7969),

Vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 (Žin., 2002, Nr. 35-1305; 2007, Nr. 107-4379), Mokyklos vaiko

gerovės komisijos funkcijų, sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2024 m. liepos 19 d. V-818, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikams ir mokiniam tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsak. Nr. V-950 (LR ŠMSM 2024 m. gegužės 13 d. įsakymo Nr. V-553 redakcija), Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2024 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. V-547, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. rugsėjo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-1462 „Dėl teisės pažeidimų, mokyklos nelankymo, narkotinių ir psichotropinių medžiagų vartojimo, ŽIV/AIDS, smurto ir nusikalstamumo prevencijos“ (suvestinė redakcija nuo 2009-04-22) ir kitais teisės aktais, taip pat prioritetinės vaiko teisių ir interesų apsaugos ir gynimo, vaiko žmogiškojo orumo, individualizavimo, visapusiškumo, pagarbos ir protingumo principais.

II SKYRIUS

POVEIKIO PRIEMONĖS IR BENDROSIOS JŲ TAIKYMO SĄLYGOS

7. Gimnazijos darbuotojas, siekdamas užtikrinti bendruomenės narių ir (ar) aplinkinių saugumą netinkamai besielgiančiam mokiniui gali skirti drausmines nuobaudas (pastaba, papeikimas, raštiškas įspėjimas, laikinas nušalinimas nuo pamokų, šalinimas iš mokyklos), numatytas Mokinių drausminimo, nuobaudų skyrimo ir šalinimo iš mokyklos tvarkoje.

8. Tik tada, kai išnaudotos visos kitos galimos priemonės ir švietimo pagalbos teikimo galimybės (pvz. vesti individualūs pokalbiai su mokiniu ir jo tėvais (globėjais/rūpintojais) ir kitos priemonės) bei Mokinių drausminimo, nuobaudų skyrimo ir šalinimo iš mokyklos tvarkoje numatytos drausminimo priemonės (išskyrus šalinimą iš mokyklos) ir jos nedavė laukiamų rezultatų, išskyrus neatidėliotinus atvejus, kai vaiko elgesys daro žalą ar kelia realų pavojų jo paties ir (ar) kitų asmenų gyvybei, sveikatai, saugumui ar turtui, galima taikyti šias poveikio priemones bei imtis šių veiksmų:

8.1. pakeisti mokinio ugdymosi vietą;

8.2. iškviesti gimnazijos vadovą ar direktoriaus pavaduotoją ugdymui, pagalbos mokiniui specialistą ar kitą administracijos darbuotoją ir/ar klasės vadovą.

8.3. organizuoti mokinio daiktų patikrinimą;

8.4. panaudoti pagrįstus fizinius veiksmus.

9. Taikant Tvarkoje numatytas poveikio priemones atsižvelgiama į mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, jo sveikatos būklę, psichologinę savijautą ir kitas, poveikio priemonės parinkimui ir taikymui svarbias, aplinkybes.

10. Apie mokiniui pritaikytą poveikio priemonę nedelsiant informuojamas gimnazijos vadovas ar direktoriaus pavaduotojas ugdymui, mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai) arba bent vienas iš jų, taip pat, esant būtinybei, Klaipėdos apskrities Vaikų teisių apsaugos skyrius ir (ar) Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas.

11. Mokiniui pritaikyta poveikio priemonė ir gimnazijos darbuotojo veiksmai mokinio atžvilgiu fiksuojami tuos veiksmus pritaikiusio darbuotojo „Poveikio priemonių taikymo netinkamai besielgiantiems mokiniams registre“ (1 priedas).

12. Darbuotojas, įtaręs, kad mokinsys mokykloje ar jos teritorijoje vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, turi vadovautis gimnazijos Darbuotojų veiksmų, įtarus mokinį vartojant psichoaktyvias medžiagas, disponuojant jomis ir/arba platinant gimnazijos teritorijoje, tvarkos aprašu ir jame nurodytais algoritmais.

III SKYRIUS

UGDYMOSI VIETOS PAKEITIMAS

13. Ugdymosi vietos pakeitimas gali būti taikomas mokytojo sprendimu, kai mokinio elgesys akivaizdžiai griauja mokinių ugdymosi procesą pamokos metu.

14. Pakeitus ugdymosi vietą, mokinsys atlieka mokytojo paskirtas užduotis prižiūrimas

pagalbos mokiniui specialistą, pagal poreikį, mokiniui suteikiama ir reikiama švietimo pagalba. Mokytojo priimtas sprendimas dėl vietos pakeitimo fiksuojamas mokytojui užpildžius S-6 formą (2 priedas).

15. Mokinio ugdymosi vieta gali būti pakeičiama ne ilgesnei kaip šį sprendimą priėmusio mokytojo pamokos trukmei. Esant būtinybei, šios priemonės taikymo trukmė gali būti pratęsiama gimnazijos vadovo ar direktoriaus pavaduotojo ugdymui sprendimu, atsižvelgus į pagalbos mokiniui specialisto (prižiūrėjusio mokinį pakeitus jo ugdymosi vietą) rekomendaciją, tačiau ne ilgiau kaip iki tos dienos pamokų pabaigos.

IV SKYRIUS GIMNAZIJOS VADOVO AR KITO ATSAKINGO ASMENS IŠKVIETIMAS

16. Gimnazijos darbuotojas gali išsikviesti gimnazijos vadovą, direktoriaus pavaduotoją ugdymui, pagalbos mokiniui specialistą, kitą administracijos darbuotoją ar/ir grupės vadovą, kad padėtų nutraukti netinkamą mokinio ar mokinių grupės elgesį.

17. Gimnazijos vadovas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pagalbos mokiniui specialistas, administracijos darbuotojas ar/ir grupės vadovas tarpininkauja sprendžiant mokytojo ir mokinio ar mokinių grupės konfliktą, taip pat padeda mokytojui numatyti tolesnes mokinio (-ių) ugdymosi proceso organizavimo galimybes bei pagal kompetenciją inicijuoti ir (ar) spręsti švietimo pagalbos arba drausminių auklėjamojo poveikio priemonių taikymą mokiniui (-iams).

V SKYRIUS MOKINIO DAIKTŲ PATIKRINIMAS

18. Jeigu gimnazijos darbuotojui kyla pagrįstų įtarimų, jog mokinyss gali turėti draudžiamų daiktų, gimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja vadovą direktoriaus pavaduotoją ugdymui, pagalbos mokiniui specialistą, kitą administracijos darbuotoją ar/ir grupės vadovą.

19. Gimnazijos vadovas, direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pagalbos mokiniui specialistas, administracijos darbuotojas ar/ir grupės vadovas turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus. Mokinio daiktai negali būti tikrinami negavus jo sutikimo ir (ar) jam nedalyvaujant.

20. Jeigu mokinyss sutinka parodyti savo asmeninius daiktus, parodymo metu turi dalyvauti bent du gimnazijos darbuotojai, vienas iš jų – pedagoginis darbuotojas. Paašškėjus, kad mokinyss turi draudžiamų daiktų, apie tai nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir, **esant būtinybei**, Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato atstovai.

21. Mokinio daiktai gali būti tikrinami pagal tėvų (globėjų/rūpintojų) gimnazijai pateiktą sutikimą ar mokiniui esant pilnamečiui, jo paties sutikimą, pateiktuose Darbuotojų veiksmų, įtarus mokinį vartojant psichoaktyvias medžiagas, disponuojant jomis ir/arba platinant gimnazijos teritorijoje, tvarkos aprašo priede Nr. 2 ir Nr. 3. Jei mokinyss nesutinka parodyti daiktų, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojami mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai) arba bent vienas iš jų ir jie kviečiami atvykti į mokyklą. Nesant tėvų (globėjų/rūpintojų) rašytinio sutikimo ir jiems nesutikus atvykti ir (ar) neatvykus nustatytu laiku, **taip pat esant būtinybei**, apie įtarimus dėl draudžiamų daiktų turėjimo nedelsiant informuojamas Klaipėdos apskrities vyriausiasis policijos komisariatas. Surašomas mokinio daiktų patikrinimo aktas (3 priedas).

22. Kol atvyks dėl mokinio daiktų patikrinimo iškviešti asmenys, mokinį prižiūri pagalbos mokiniui specialistas, administracijos darbuotojas ar grupės vadovas.

VI SKYRIUS

PAGRĮSTI FIZINIAI VEIKSMAI

23. Gimnazijos darbuotojas pagrįstus fizinius veiksmus mokinio atžvilgiu gali taikyti tik tais atvejais, kai siekiama:

- 23.1. apsaugoti mokinį nuo savęs ar kitų asmenų (su)žalojimo;
- 23.2. užkirsti kelią ir (ar) nutraukti smurtinį mokinio elgesį prieš kitus mokinius, gimnazijos darbuotojus ar kitus aplinkinius asmenis;
- 23.3. neleisti mokiniui palikti patalpos, jeigu jo pasišalinimas kelia grėsmę jo paties ar kitų asmenų saugumui;
- 23.4. nutraukti mokinių tarpusavio muštynes, jei mokinsys (-iai) nereaguoja į žodinius mokyklos darbuotojo paliepimus jas nutraukti;
- 23.5. nutraukti mokinio veiksmus, kuriais niokojamas turtas, ir (ar) apsaugoti turtą nuo galimo sunaikinimo ar sugadinimo arba sustabdyti netvarką;
- 23.6. atskirti mokinį, griaunantį bendrą grupės tvarką ar gimnazijos renginį, kai jis nepaiso pakartotinių reikalavimų ir raginimų laikytis mokinių elgesio taisyklių, išvedant jį iš patalpos (klasės, salės, valgyklos ar pan.). Pamokos metu iš klasės pašalintas mokinsys prižiūrimas šveitimo pagalbos specialistų atlieka mokytojo paskirtas užduotis kitoje gimnazijos patalpoje, arba jam teikiama reikiama švietimo pagalba.

24. Gimnazijos renginio metu pašalintas mokinsys turi būti pagalbos mokiniui specialisto ar grupės vadovo, kol teigiamai pasikeičia mokinio elgesys (mokinsys nusiramina, pasižada tinkamai elgtis ir pan.) arba kol mokinį pasiima jo tėvai (globėjai/rūpintojai) arba bent vienas iš jų, išskyrus atvejus, kai dėl objektyvių priežasčių jie pasiimti mokinio negali, arba organizuoti mokinio perdavimą tėvams (globėjams/rūpintojams) arba bent vienam iš jų nėra tikslinga.

25. Jeigu mokinio elgesys renginio ar pamokų metu teigiamai nepasikeičia ir jo perduoti tėvams (globėjams/rūpintojams) nėra galimybės, kviečiami Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato pareigūnai.

26. Galimi šie pagrįsti fiziniai veiksmai:

- 26.1. stovėjimas tarp mokinių gresiant potencialiam atviram jų konfliktui;
- 26.2. stovėjimas prieš mokinį, siekiant užkirsti kelią pavojingam mokinio elgesiui (pavyzdžiui, siekiant atitverti kelią prie lango, jei mokinsys grasina iššokti, ar pan.);
- 26.3. mokinio vedimas paėmus už rankos;
- 26.4. mokinio sulaikymas gali būti naudojamas tik ekstremaliose situacijose, kai siekiama nutraukti mokinių muštynes, jeigu nėra kitų galimybių jų išskirti nenaudojant fizinės intervencijos; kai siekiama nutraukti mokinio save žalojančią elgesį, jį apglėbiant ir laikant tol, kol mokinsys nurims, ir pan.);

26.5. fiziškai apriboti mokinio veiksmus.

27. Fizinis kontaktas su mokiniu yra laikomas tinkamu tokiose situacijose:

- 27.1. mokinį (-ius) laikant už rankos (-ų), sudarant ratą, žaidžiant žaidimus;
 - 27.2. mokinį vedant už rankos;
 - 27.3. guodžiant mokinį;
 - 27.4. pasveikinant mokinį;
 - 27.5. padedant neįgaliam mokiniui;
 - 27.6. mokant mokinį groti instrumentu, šokti;
 - 27.7. rodant mokiniui, kaip atlikti fizinius pratimus;
 - 27.8. rodant mokiniui, kaip tinkamai laikyti rašymo, piešimo, kitas ugdymosi procese naudojamas priemones;
 - 27.9. teikiant pirmąją pagalbą.
28. Fiziniai veiksmai laikomi nepagrįstais, draudžiamais ir traktuojami kaip smurtas

mokinio atžvilgiu tokiais atvejais, kai jie:

28.1. naudojami kaip bausmė;

28.2. naudojami norint pademonstruoti savo viršenybę;

28.3. naudojami siekiant sukelti vaikui skausmą;

28.4. naudojama didesnė nei būtina fizinė jėga.

29. Pagrįstų fizinių veiksmų naudojimas neturi kelti grėsmės vaiko gyvybei ir sveikatai.

30. Gimnazijos darbuotojas, taikydamas pagrįstus fizinius veiksmus, visada privalo vadovautis minimalių būtinų fizinių veiksmų panaudojimo trumpiausiam būtinam laikotarpiui principu.

31. Gimnazijos darbuotojai mokomi taikyti pagrįstus fizinius veiksmus, siekiant užtikrinti minimalų, saugų ir proporcingą šių veiksmų naudojimą.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Visi skundai dėl poveikio priemonių mokiniui taikymo nuodugniai ir nedelsiant išnagrinėjami teisės aktų ir gimnazijos veiklą reglamentuojančių dokumentų nustatyta tvarka.

33. Apie nustatytus vaiko teisių pažeidimus gimnazija informuoja Klaipėdos apskrities administracijos Vaikų teisių apsaugos tarnybą.

34. Klasės vadovai mokinius per Tamo dienyną supažindina su šia Tvarka kiekvienų mokslo metų rugsėjo mėnesio pirmąją savaitę.

35. Mokinių tėvai (globėjai/rūpintojai) su šia Tvarka supažindinami žinute per e-dienyną su nuoroda į internetinę svetainę. Tvarka primenama tėvų susirinkimų metu.

36. Tvarka skelbiama mokyklos internetinėje svetainėje. www.vydmantugimnazija.lt

KRETINGOS R. VYDMANTŲ GIMNAZIJOS POVEIKIO PRIEMONIŲ TAIKYMO NETINKAMAI BESIELGIANTIEMS MOKINIAMS REGISTRAS

Pritaikytos poveikio priemonės (pažymėti numeriu, kuri):

1. Pakeista mokinio ugdymosi vieta.
2. Iškvieistas:
 - 2.1. gimnazijos vadovas;
 - 2.2. direktoriaus pavaduotojas ugdymui;
 - 2.3. socialinis pedagogas;
 - 2.4. psichologas;
 - 2.5. kitas administracijos darbuotojas;
 - 2.6. klasės vadovas;
3. Organizuotas mokinio daiktų patikrinimas.
4. Panaudoti pagrįsti fiziniai veiksmai (pažymėti kurie iš išvardytų 26, 27, 28

punkto papunkčiuose).

[illegible]

(Vardas, pavardė, pareigos)

Vydmantų gimnazija
Kl. vadovui /soc. pedagogui

PRANEŠIMAS APIE MOKINIO NETINKAMĄ ELGESĮ

Data

Mokinio (ių) vardas ir pavardė:

Situacijos aprašymas:

(parašas)

(vardas, pavardė)

**KRETINGOS R. VYDMANTŲ GIMNAZIJOS MOKINIO
DAIKTŲ PATIKRINIMO/PAĖMIMO AKTAS**

Data: _____

Mokinio vardas, pavardė, grupė

Patikrinime dalyvaujantys darbuotojai:

Patikrinimo rezultatai:

(Poveikio priemonę pritaikiusio darbuotojo vardas, pavardė, parašas)

(Daiktų patikrinime dalyvavusio darbuotojo vardas, pavardė, parašas)

(Daiktų patikrinime dalyvavusio darbuotojo vardas, pavardė, parašas)

(Mokinio vardas, pavardė, parašas)

(Tėvų (globėjų/rūpintojų) vardas, pavardė, parašas)